

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Elfizetés helyben: 1 óra 2 K, 1 évre 24 K. Vidéken: 1 óra 2.50 K, 1 évre 31 K.

Postaköltségek a kiadónál. Szent István-ter. I. Telefon 208.

Felolvasó szerkesztő: Hajós József.

A szociális hét után...

Már ismét gyülesezünk, ismét tanácskozunk, de az igaz, hogy ez alkalommal díszszónokok nem voltak. Akik előadtak s akik hozzászólottak valamennyien a gyakorlati emberei voltak és én ebben a körülményben látom a szociális hét munkásságának előlre is garantált gyümölcseit. De ezek a gyümölcsök még nem éretek. A gyümölcsök érlelő őszi idő pedig rohamosan mulik! Rakjuk hát ki sürgősén a szociális hét félig érett gyümölcseit az egyesítései élet érlelő sugarai elé, az egyesítékek asztalára és érleljük meg a szociális kurzus életre való eszméit minél előbb! E célból két irányban, jobban mondva két téren kell erőnket egyesíteni. Először: gazdasági téren, másodsor a társadalmi téren.

Először gazdasági téren kell szervezkednünk, mert mindig igaz marad a közmondás: „Primum vivere.” Minenek előtt az emberhez méltó megélhetést kell biztosítani. Ha ez meg lesz, a többitől nyugodtan tanácskozhatunk. Mikor a mi ősünk megérették ebben a hazában, az ő nem népek már erősödő bennük voltak a civilizáció és kultúra bírtokában. Ezen az alapon azután a magyarság gyorsan fejlődött is sok százezer keresztényül. De a mikor ránk estek a tatárok, ez a gyors tempóban kezdődött haladásunk kezdett megváltozni, mikor pedig ránk szakadt az első mohács után a második mohács is t. i. a török és osztrák uralom, ettől kezdve minden fejlődésünk elakadt, mert minden erőnket lekötötte az ellenséggel való folytonos küzdelem. De végtére mind a két Mohácsotól, töröktől és osztraktól felszabadultunk, újra kezdhettük nemzeti fejlesztésünket.

nyolc, gazdálkodásunkat kufarkodással aljasító törekvései ellen. Ilyen viszonyok között talált minket a világháború. Sokat vesztettünk, sokat szenvedtünk a világháború alatt, de valljuk meg okulásunkra sokat is tanultunk. Először is megtanultuk egymást megismerni, másodsor rájöttünk végre valahára, hogy ebben a hazában mi vagyunk az ur, a házigazda és minden nem magyar csak befogadott valaki, akitől elvárhatjuk, még pedig joggal, hogy alkalmazkodjék hozzánk, becsüljön meg bennünket és ne akarjon belőlünk a vendéglátó házigazdákból rabszolgákat csinálni. Hála Isten, hogy felbredtünk, köszönsük ezt a világháborúnak! De most már vigyázzunk, hogy ismét el ne aludjunk! E célból csináljuk meg széles a hazában a mi keresztény népünket ébrentartó gazdasági köröket. Ez legyen a mi őszi és téli legsürgösebb teendők. Ezek a népek annyiszor jobb helyzetbe hozó gazdasági körök, ezek lesznek egyszerűs mint a mi magyar és keresztény nyelven szes keresztény testvéreinkkel egymást megértető és egymáshoz közelebb, hozó kapcsolatai. Ha azután a gazdasági téren létrejött szervezkedés bennünket annyiféle jobb helyzetbe hozott, akkor követhetnek a társadalmi szervezkedésünk. Ennek a társadalmi szervezkedésnek egységes alapszabványok szerint kell megtörténnie.

Lehetnek különböző célú szervezeteink, de a vezérlő eszmének mindenütt egynek kell lennie, mert a mi érdekünk mindig és mindenütt egy és ugyanaz: diadalra juttatni és egységes keresztény világlátását. Ha majd át hat bennünket az egységes keresztény világlátás igazságossága és szükségességének érzete csak oly felelőben is, mint a hogy Izraelt át-hatja a zsidóviláglátás érzete, akkor ismét urává leszünk em ennek a hazának, amelynek ma már csak szolgálai vagyunk.

Művelődés.

A zsidók hetilapjának legújabb számában két levél is: „hozzászólások és ábrák” alakjában, a legnagyobb felháborodás hangján kritizálja a mi lapunkból-vett ama részlet-statisztikát, melynek számadatait „Fehérvár” minap az „Alkotmány”-ban említette. A zsidók hetilapja igyekezett neveltségessé tenni és eltorzítani ezt az adatot, melyet mi nagy körültekintéssel és precízióval vettünk le épen azért, hogy még rosszakarattal se tehessen ellene támadni, vagy benne kételkedni. Eszünkéig sem vett ezt a badarságot állítani, hogy a 60-es ezrednek mindössze csak 117 hősi halottja van.

Lapunk július 14-iki számában szövezerint ezt írtuk: „Ime itt különk egy statisztika részlete a haló poraikban is áldott szekesfehervári hősiesség 60-es elesett hőseiről. Ki emelve fejezzük meg, hogy a 117 elesett hős közt egy — Neubarth H. — zsidó is van. Ez csak részlet a 60-esek ama hősi halottai közül, kiket a Hídenburg-álbum felsorolni fog; nekünk egyelőre csak ez a részlet érdekel minket.”

„Ime itt különk egy statisztika részlete a haló poraikban is áldott szekesfehervári hősiesség 60-es elesett hőseiről. Ki emelve fejezzük meg, hogy a 117 elesett hős közt egy — Neubarth H. — zsidó is van. Ez csak részlet a 60-esek ama hősi halottai közül, kiket a Hídenburg-álbum felsorolni fog; nekünk egyelőre csak ez a részlet érdekel minket.”

„Ime itt különk egy statisztika részlete a haló poraikban is áldott szekesfehervári hősiesség 60-es elesett hőseiről. Ki emelve fejezzük meg, hogy a 117 elesett hős közt egy — Neubarth H. — zsidó is van. Ez csak részlet a 60-esek ama hősi halottai közül, kiket a Hídenburg-álbum felsorolni fog; nekünk egyelőre csak ez a részlet érdekel minket.”

„Ime itt különk egy statisztika részlete a haló poraikban is áldott szekesfehervári hősiesség 60-es elesett hőseiről. Ki emelve fejezzük meg, hogy a 117 elesett hős közt egy — Neubarth H. — zsidó is van. Ez csak részlet a 60-esek ama hősi halottai közül, kiket a Hídenburg-álbum felsorolni fog; nekünk egyelőre csak ez a részlet érdekel minket.”

„Ime itt különk egy statisztika részlete a haló poraikban is áldott szekesfehervári hősiesség 60-es elesett hőseiről. Ki emelve fejezzük meg, hogy a 117 elesett hős közt egy — Neubarth H. — zsidó is van. Ez csak részlet a 60-esek ama hősi halottai közül, kiket a Hídenburg-álbum felsorolni fog; nekünk egyelőre csak ez a részlet érdekel minket.”

Hogyan születnek az istenek?

Az az Ujság-ban olvassuk a következőket. „Tündöklőn és viruló jó egészségben” jött vissza Budapestre Bródy Sándor, a ki szilóvárosban, Szatmárott járt és végre egyszer, hosszú, hosszú idő után meglatogatta a fiamját, mely természetesen istentől, Pihenő ment Szatmárra és mégis dolgozott; egy páratlan művészi fordítást végzett, ő ültette át magyar nyelvre Arczbasevnek, a Féltékenység szerzőjének új drámáját, a mely egyik idej újdonsága lesz a Vigszínháznak. Kedves és briliáns Bródy Sándor; a Ritz Egész ebédli közönsége őt nézi és csodálja, a szomszédos asztaloknál ülő ösmeretlenek csak úgy falják minden egyes hangosabb szavát, mely eljut hozzájuk. Eleget is gavallér és a kései nyárnak egyik legimádandóbb jelensége. Ebéd után Bródy Sándor meg-invitalt egy félórára arra a padra ott a Ritz előtt, ahová a legmelegebben süt az őszi nap-sugár, a hogy jövünk át a Dunapalota előtt kis promenádon, Bródy Sándor ugyancsak büszkén kihuzza magát és meg-áll egy percet. — Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást! — Valami változást? Nem én. — Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

— Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást!

— Valami változást? Nem én.

— Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

— Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást!

— Valami változást? Nem én.

— Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

— Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást!

— Valami változást? Nem én.

— Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

— Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást!

— Valami változást? Nem én.

— Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

— Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást!

— Valami változást? Nem én.

— Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

— Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást!

— Valami változást? Nem én.

— Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

— Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást!

— Valami változást? Nem én.

— Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

— Mondd csak, — így szól — nem veszel észre rajtam valamit változást!

— Valami változást? Nem én.

— Nahát tudd meg, hogy ma van rajtam először életemben hózentroger!

Csongédy Gyula.

Egyes szám ára 8 fillér.

Es ezen a rendetlenségén úgy tudott kacagni, hogy a könyei is kicsordultak.

Ha az ember elolvassa ezt az írást, nem tudja mit csináljon: nevéssen vagy bosszankodjék.

Bródy Sándor ma a tucat-írók közé tartozik. Zola zsidó-magyar kiadásban, a ki iparkodik mindent pucérra vetköztetni a mi a fantáziájában terem és iparkodik népszerűsíteni mindent a mi a zsidóság érdekében célszerűnek látszik. A jelenlegi zsidó irodalom vezéralakja: Herceg Ferenc, Gárdonyi Béla stb. irodalmi munkásságától a magyarság szem pontjából annyira volt, mint Jeruzsálem Makótól. Azonban él a pajtások, a tömjénezők lelkében, a kik tudják, hogy a közönség tanulatlan, műveletlen s minden festett kapu megbanul.

Bródy Sándor páraflannul művészi fordítást készített... természetes hogy a csodálója nem olvasta még el, hiszen a címét se tudja, de az a tény, de a közönségnek így kell bevenni. Így fognak még róla lenni legálább tízenhátszor, hogy a közönség csakugyan elhagyja, hogy ő most páraflannul művészi fordítást élvez.

Bródy Sándor kedves, brilliáns, a Ritz öt csodálja, az ő elejett hangos szavát falja, elegáns és gavallér — imádatló jelenség, a kit a családja istenit. Na! fölséges Jehova! igazán kívánságok vagyunk, hogy maradt-e még neked is valami és kit imádtak a zsidók új esztendőkor, ha Bródy Sándornak ennyit jutott az istenségből.

Bródy Sándor azonban a praemadon, a napsütésben ki húzta magát és tudára adta Magyarországnak, hogy életében először van rajta hőzen-tráger Igazán, hála a Jehovának.

nak most már nyugodtan halunk meg. Bródy Sándor talán mégse egészen isten, ha imádatló is és ha istenit is, hiszen hőzen-trágerja van, s az isteneknek a mitológia szerint nem igen szokott hőzen-tráger-juk lenni (hacsak zsidó újévkor nem?) Szedőgyerek.)

Es végül Bródy Sándor kacagott, hogy a könyvei is kicsordultak. Nagyszerű! Kacagott az istén kacagott, hőzen-trágerrel kacagott, a kedves, a brilliáns, az elegáns, a gavallér, az imádatló kacagott, hogy a könyvei is kicsordultak.

Hát mi nem kacagánk?! Dehogynem! Mi is kacagunk. De még inkább bámulunk, majd olvassuk, hogy Bródy Sándor kritikát is az ő istenidőjéről, vagy annak brilliáns, noch ne da gewesen darabjáról, mert tudja, hogy akad hozzá publikum, a mely bámulni fogja az általa festett újkaput. Ez így szokás náluk viszonzásul.

TIPIK.

Iskolászéki ütés. A tegnapi iskolászéki ülés foglalkozott az iskolák tulzsfóhóságával. A Deák Ferenc utcai iskola fő endekai részben a bányavárosi iskolában, részben a Vízfürdő és Tóvárosban vannak elhelyezve. Ott hat olyan osztály van, a melyben 100-160 gyerek van elhelyezve. Ezeknek az osztályoknak rendbentartására ismét párhuzamos osztályokat kell nyitni, vagyis déjelőt, délután kell tanítani. Mindenki érzi ennek a helyzetnek káros voltát. A Deák Ferenc utcai iskolában azonban, a ho 11 osztály tanulhatna, két-három katonai pizmog a rendbehozással és biztatnak, hogy talán karácsonyra

készen is lehetnek. Hát az ilyen csapnivaló rendszernek véget kell szakítani. Az iskolászéken érlyes szavak hangzóitak el, hogy a városi hatóság forduljon a katonai hatósághoz, hogy ezt a föfordított helyzetet minél előbb ietezzék el, mert a város közönsége, a szülők rosszul iskolázott gyermekei küllömb sorsot érdemelnek, mint hogy egy-két katonai játékszere legyenek.

A tanév megkezdésén szomorú kiáltásokkal kezdődik Kies Imre, a legkiválóbb tanító, egyike sokros betegnek felezik. A terményösszeírások idején naponta reggeltől-éjfélig talpon volt. B-tég szerve ele kimerült s most vá ságos helyzetbe jutott. Hasonlóan beteg Szűcs Jolán, Lanzerits Antal, Wéberné Pausch Ida. Allandó helyetteseknek behívják Tomas Paulát, Puscsiné Sarkány Margitot, Pinter Anst, Domonkos Margitot, a kik rendes fizetés és háboras pótlékot kapnak. Himmeérné Uimer Teréz, Klimesk Anst, Magera Margitot, Némernő Lator Teréz ideiglenes helyettesnek alkalmazták. Az iskolások Veinszkyne Farady Mária kivételével minden folyamodót aikatpazott.

Felmerült a kérdés a lapokban, hogy a Deák utcai iskolát adja át a városi leánygimnázium céljára. Az iskolások egyhangúlag tiltakozott a terv keresztülvétel ellen. A Deák iskolára az ott lakó gyermekeknek föltétlenül szükségük van.

Helyesi Jenő iskolaszorgalmazó szorgalmának sokat köszönhetetv a város a gyermekek beiskolázásánál. Az idén folytatni fogja munkáját, az iskolások pedig a kezére jár, hogy az összeírások már az ősszel megtörténhessenek.

A Vöröskereszt hósei. A hatalmas lap közli, hogy Ferenc Szalvator főherceg, a monarchia Vöröskeresztjének h fővezetője, öst-sédétét nyert felhatalmazás alapján a katonai egészségügy terén kifejtett kiválóan buzgó és áldásos szolgálataik elismerésén nagybányai Horthy Istvánné, Roediger Gyuláné, Mészáros Sándorné, Kéler Izsóné, Molnar Eleké, Tóth Aladárné, Réé Izabeha és Régi Miklósné helybeli Vöröskereszt főapolónőket a Vöröskeresztnek hadiékítményes II. oszt. díszlevegyével Roediger Melán önkéntes apolónót és Kucséra Lórá önkéntes apolónót pedig a Vöröskeresztnek hadiékítményes erüst díszlevelét tüntette ki.

A város serfészhivatalása. Közöltük, hogy a közönségi miniszter a város a tá hivatására esköltött serfészekre vonatkozó szavazódéseket nem hagyta jóvá. Azóta a város újabb szavazódéseket költött és hogy a miniszter megint lehetetlenne ne legyen a hivataltatási, most gróf Károlyi József főispán, dr. dr. Mamdorff Géza képviselő, dr. Kerekes Lajos főjegyző és Kovács A. Sándor tá. tárcasos képviselőknek mála és sikerült is biztató ígéretek kapniok arra nézve, hogy a szavazódéseket jóvá fogja hagyni.

Nincs szenkének Átalános a panasz, hogy a szenkének mánya nagy mértékben megnehezíti a szöllőművelést. A városi hatóság tegnap kioldóságot menesztett a földművelésügyi miniszternek, akitől szenkének kiutalás kért. A miniszteriummal a kioldóságot azt a megnyugtató biztatást kapta, hogy a szükségletnek 15 szazalekát esetleg megfogja kapni a város.

TÁRCA

A legsodáltozásabb hegedűművészről.

Írta: Hermann László.

Annak a művésznek, akiről írt most, napfényre került, új adatok nyomán megemlékezünk, művészetében, hegedűjátékában valóságos démoni erő lakott s ezért keletkezett róla az a monda, hogy az alvilági szellemekkel áll összeköttetésben s azok tanították meg őt úgy muzsikálni, ahogyan sem előtte, sem utána még nem muzsikált senki. Művészetét oly tökélyre vitte, hogy kortársai sem bírták elhinni, hogy emberi erővel és eszközökkel oly fölülmulhatatlan szépséggel és hatással lehessen kifejezni érzelmeit és indulatokat.

Természetes, hogy Paganini Miklósról, a világhírű olasz hegedűművészről van szó, akit még most is emlegetnek nemcsak a muzikusok, hanem a laikusok minthát is, pedig nem alapított iskolát, csak muzsikált, amíg őt, öseredetit, isteni tehetséggel s a pillanat embere volt, mint a szónok vagy a színművész. Hogy mégis bele bírta muzsikálni magát évszázadokraaz emberiség emlékeze,

tébe, ép ez mut tja művészetének tüneményes nagyságát.

Paganini 1782. október 27 én született Genovában s 1840. május 27 én Nizzában halt meg. Először 27 évi tanácsadói híres kísérkeskedő tanította gitározni, majd Rólia, a szintén híres olasz zenész lett a tanítómestere, aki csakhamar kijelentette, hogy tanítványa őt messze túl fogja szárnyalni. Fénykora 1810-20-ra esik, amikor már nemcsak szűkebb hazájá: Genova, de egész Itália büszkeséggel emlegette nevét s a művész valódi bohémmodra Genova egyik nagy házának padlászobájában lakott. Ekkor még nem ment külföldi vendégszerelésekre s még nem főszenykeredett művészetével, hanem eljárt otthon főuri zenestélyekre, meg olasz szokás szerint, az utcára. Megszámlálhatatlan sok éjjeli zenét adott Genova utcáin Palliari Lea barátjával, a nizzai születésű Gordonkással együtt, mivel legjobban szerette kisértetni magát. Mikor aztán vége volt a gyönyörű szerenádnak, mely annyit sok szép márkinó szemébe könnyeket csalt, a művészek betértek a közeli csapszékbe s a Benevuto Cellini idejében szokott módon mulatoztak.

Egy ilyen éjjeli zene alkalmával produkálta először az egyetlen huron való művészi játék trükkjét, amit aztán később sokszor gyakorolt. Ezt a bravurt igen szellemes

módon vezette be, hogy meglepetést okozzon s annál nagyobb legyen a hatás. Valami előelőt ur adta ezt az éjjeli zenét valami nyugodt hangon.

Kivételesen nemcsak Palliari, a Gordonkást vitte magával, hanem Zephirino gitáros is. Mielőtt a hangverseny kezdetét vette volna, két társa észrevette, hogy Paganini nyitott tollkést rejteget a markában. Nem tudták elgondolni, mire való lehet az, de nem szóltak semmit, csak várták a történéseket.

Kis idő múlva aztán lepatant Paganini hegedűjéről az egyik hur.

— Látjátok — szól Paganini — az éji névdes levegőnek milyen a hatása!

Nemsokára újabb recsenés hallatszik.

— Na tessék! — kiáltott föl Paganini tetített bosszúsággal — már a második hurom pattan le a gyalázatos éjjeli nyirkosság következtében.

Mikor aztán a harmadik hur is lepatant, a művész szinte remegett színellett nagy dühében s egyre azt hangoztatta:

— Mit csináljak? Mit csináljak? Mindjárt nem játszhatom!

De az éjjeli zenét adató ur egész komolyan meg volt rémülve s kesereggett az éj csöndjében, hogy mily szerencsétlenül lesz, ha az éjjeli zenének félbe kell szakadnia. De általános bámulatra a búvóbájos melódia egyetlen hurról is

csak oly művészi tökélyvel, csak oly elragadó érzelmisséggel ömlött, mintha a hegedűnek minden húrja még lett volna. Természetesen, hogy a hurokat.

Ilyen alkalmakkor Paganini művészetének hatása szinte elbűnöző volt: csodáltak és báványozták a páratlan művészt. Egy genová bucsuhangversenye alkalmával valóságos beszélt a hegedűje. Oly kifejezően utánozta hegedűjevel a jó éjszakát, hogy a publikum megértette és ismételte, hogy: jó éjszakát! jó éjszakát! A siker persze minden képzeletet föllülmulóan viharos volt.

A folytonos siker és ünneplés természetesen őt is hiuvá és képzelődővé tette. Így bizonyos áldozati mánia fejlődött ki nála, vagy is, az a rögeszme, hogy őt, ha külföldre megy, el teszik láb alól az idegen világvárosok leföldözött virtuozái. Ez a rögeszme sokáig visszatartotta őt s csak a vagyon-szerzési vágy, — mely a főszeny-séggel együtt nagyon ki volt fejlődve benne, kiválti élete vége felé — s barátai káprázató biztatásai bírták rávenni, hogy külföldre s először Párisba menjen, bár ekkor már beteges is volt.

Párisban diadalt diadal után aratott, de midőn aztán fölbátok rovda Londonba is elment, ott egy incidens csak megerősített rögeszméjében. Midőn tudnivaló

— Nagylelkű adomány. Ő cs. és kir. fensége *Mária főhercegnő* az Oltáregyületet cejjára egyszeres koronát adományozott, melyet ez után is köszönetet mond az Elnököknek.

— Lesz vetőmag. A sok rekultúrálás után gazdáinknak komoly gondja a vetőmag szükséglet biztosítása. A városi hatóság képviselőiben legnagyobbat kiadósítást jart ez ügyben az illetékes kormány-tényezőnél, ahol azt a levilagosított nyertek hogy a helyi vállalkozók vetőmagszükségletéről a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület után fog gondoskodni a miniszter.

— Az orosz hadifoglyok hazazárának. Az orosz foglyok is megkezdődött az utat hazafelé. Lassan fogynak, és aránytalanul fognak tűnődni s ho-zu idő telik bele, amíg mindenki hazamehet. A Fehérvári fogolytáborban is megkezdődött ez a folyamat. Szokatlanul nagy az éhsésség miatt, közüli odnek, stürögnek, torognak, vásárolnak és eldunak, ahogy ezt az új szállítás hozza. Tegnap is elment egy nagyobb transzport s a bacsuzás nem maradt minden ezermi színek nélkül. Nem csak a melina díszekedhettek azzal, hogy oroszországban sítak utánuk, az oroszoknak is jutott asszonyi könyv, ami kor a vesuthek kímétek. Fehérvárról és a vidékről is most állították össze az első transzportot, az úgynevezett nagyfogyaszokból. A transzportokból Fehérváron állítják össze a kiserelő vonatra való csoportot. Hatenkint egy transzport megy tőlük az oroszokból. Akik itt maradtak most, legyeknek nyugodtak dolgozzanak szorgalmasan, néhány het múlva rájuk kerül a sor.

— Halálozás. Mátr. Ferencné szül. Remsei Teréz l. hó 18-án tüdővészben elhunyt. Temetése ma, pénteken délután fél 6 órakor lesz az Olajutca 56.-sz. gyászház-ból.

— A nagyvárosi gyűlésen. Javában ünnepeltek, egyszerre csak fölemelkedett a tömegből egy botlós londoni nyársospolár s körülötte a közönséget, hogy hogy aranyait egy ilyen, a macskanyavogást utazó világszalónak szörj, ahelyett, hogy szegény polgáraitainak adná. A botrány nagy fölháborodást keltett ugyan s a szónokló polgárt kidobták, de akkora már a művész *Manchester* felé szakadt.

A bírvagy és a dicsőségsszomj ezennél is elvitte őt, a nagy metropolásokba, de a londoni példán okulva és a merénylőtől félve, mindennemen úgy szökött meg. Elképzelhető, hogy a világhírű művészt mennyire üldözik a hölgyek szerelmekkel s ő — mint a legtöbb művész — nagyon szótalan volt s igen könnyen szakított. A többek közt egy előkelő angol miss elkísérte őt s vele akart maradni élete végéig. Egyik olaszországi városban egy királyi hercegnőnek lett a kegyence. Egy W. nevű amerikai miss szintén elhagyta dusszagdag atyját s megszökött vele. *Paganini* ezt el is akarta venni, de a dolog valahogy mégis abbamaradt s a művész sohasem nősült meg.

— A zsidó löbögő. Az amerikai zsidó legió nemrég Angliába ment, ahonnan a palesztinai harcokra fogtak küldeni. Elutazása előtt bejárta Newyork utcáit, ahol a nagyszámú zsidó lakosság természetesen lelkesen ünnepelte. A zsidó legiónak az entente-enge-deimévei saját zászlaja van, amelyen fehér színben a „Mogen David” (David pajsa) díszlik egyetlen egy csillag mellett. A zsidó katonák zenekara Newyork utcán az általilag 2000 éves Halkuván című zsidó nemzeti himnust játszott. Amikor már megkezdte a zsidó atpra megindított ataraszokat, ez az alap lesz a zsidó állam első köztisztviselője. Több newyorki előmsa milliomas minden előkészületet megtett, hogy a legelső minálkora akadalmán Palesztinába költözzenek át. E szep példát a mi tudmihomósaink követnek. Az amerikai lapok ez akas, lombó rántatnak arra, hogy a profeták sok jóslatában van egy passzus, amely szerint a világ vége osszesszi a jeruzsalmi királyság felállásával. Nem volna celszerű nálunk is külön zsidó menetszázadot alakítani Mogen Davidos löbögő alatt? Akkor talan akadna a menetszázadokban több zsidó.

— Munkások figyelmébe. A Pákoztra tervezett kirándulás — minthogy a faluban tüsszárjány utott ki — elmarad. Helyette Sármentetere megyünk. Incidus d. u. 2 órakor a szemtanúmból. Azokkal, kik volnának mennék, a tóval találkozzunk. Vezetősegr.

Ruha és cipőnyomoruság. Az állami tisztviselők ruhafel-fátával kapcsolatos mozgalom indult meg azért, hogy a magánállamozottak is részesüljenek a Népruházati Bizottság által kiosztásra kerülő szövetekből. A Népruházati Bizottság most arról értesítette a kereskedelmi és iparkamartát, hogy a vidéki magánalkalmazottak ruhafelátása is csak általános egysegés akció során történhetik. — Bevételre a 1000 koronára ki-szabott ártól kezdve.

— A magánviszterek 25 százalékát fogják ellátni egy-egy ruhával. Mindenekelőtt arra van szükség, hogy a Népruházati Bizottság hozzávetőleges képet nyerjen a vidéki magánalkalmazottak létszámáról és arszóvet kiosztásá-csak e létszámnak a szövetekkel való egybevételése után kerülhet majd sor. E létszám megállapítása végett a kereskedelmi és iparkamara a közeli napokban blankettákat fog szétküldeni a magánvállalatokhoz, amelyben név, családi állapot és fizetés szerint kell majd feltüntetni az egyes alkalmazottakat. Az adatok beérkezése után a kamara jelentést tesz majd a Népruházati Bizottságnak a ruhával ellátandó magánalkalmazottak létszámáról.

— A vajtai ifjuság 1918. szept. 22-én Vajtán, az elesett katonák özvegyei és árvái javára, az olvasókör udvarán tekeverseny, szépségverseny, világposta és táncal egybekötött szüreti mulatságot rendez. Belépődíj személyenként 3 korona. Kezdeté délután 4 órakor. Felülvezetéseket, a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogad-ni Este túljáték.

— Adomány. Weichinger Józsefine az Oltókar hadiárvházra 20 koronát adott.

— Köszönetnyilvánítás. Mind-azoknak, kik felejtethetetlen Penke tünk temetésén megjelentek, a ravatára virágot hoztak, nemkülönben a főreáliskola tanári kara és tanuló ifjusága, valamint akik bánatos szívüke vigasztalni igye-keztek, ezúton mond hálás köszö-netet *Abazinger Ferenc és családja*.

— Bojtorján hajszesz nagyon bevált hajapoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a kopra képződést. Egy üveg ára 6 korona. — Baromi kolera elleni serum kapható: Szűts Róbert gyógyszer-tudában Károly király-ter.

Mozi.

— Az *Urania* igazgatója közli: Egy hercegnő regénye. Mia May a legszebb moziprimadonna péntek, szombat és vasárnap mutatkozik be az új szezonban az *Urania* körönségének. Ezuttal „Szegény Mária” címmel egy megrázó szerelmi történetet tár elénk, melynek megjatszását a menetszákma Mia May legparádésabb színterének jelentette ki. Az előadások kőnapokon pont fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyek előre válthatók az *Urania* penztárában naponta 11—12-ig és Ul-mannal egész nap.

— Az *Apollo* igazgatósága közli: Az árendás zsidó Ez a regis körkedvelt népszimmi elevenedik meg előtünk a mozi vásznan. A kirveses Phönixsz-lingyár bőkező áldozatkeszszéggel alkalmazta film-re és olyan bravúrral, amellyel magyar film kevés dícsékedhetik. A darab mely tragikuma, az akció feleltese, a dráma bonyodalom és a minden kérgeszűző végső megoldás egyaránt frappsans hatá-su. A címszerepet nem kisebb színművész, mint Gal Gyula kreálja és segítőlársai a szenzá-

— A nagyvárosi gyűlésen (fősz-vaj, főzovaj, falusivaj stb) vagyis amelynek viztartalma 18 százalék vagy ennél több de legfeljebb 25 százalék és zsirtartalma 80 százalékon felül van, legmagasabb ár a termelő és a viszontelárusító közti viszonylatban kgrként 16-15 K. a fogyasztó számára 17 K. 25 százaléknál több vizet tartalmazó vaj forgalomba nem hozható, ezen tilalom megsze-gése az 1895 XVI. t. c. büntető rendelkezései alá esik.

— Szezhérvár szab. kir. város polgármester-től 10.029/1918. szám.

FELHÍVÁS

a rézgálic átvétele tárgyában.

Minthogy a szőlőtulajdonosok egy része a m. kir. földművelés-ügyi miniszter által kiutalt rézgálic harmadik részletét többszöri felhívásom dacára sem vette át, felhívom mindazon helybeli szőlősgazdákat, akik rézgálicra a megállapított és általuk már átvett mennyiségben felül igényt tartanak, hogy ez irányú igényüket a városban (Zichy ház II. em.) sürgősen jelentés be.

Amíg az át nem vett készlet tart, osztályonként fél kg. rézgálicra adatok utalványt. Székesfehérvár, 1918 szept. 17. Dr. Saára Gyula s. k. polgármester.

Szezhérvár szab. kir. város polgármesterétől

Hatósági hirdetmény.

Az Országos Közélelmezési Kivaltat vezető m. kir. minisz-ternek 246200/1918. sz. rendeletét tudomásulvétel és mihez-tartás végett közzéteszem.

Szezhérvár, 1918 szept. 14-én.

Dr. Saára Gyula s. k. polgármester.

A tehéntej és tehéntermékek forgalombahozatalának és fel-hatszámának szabályozásáról szóló 481917 M. E. sz. rendelet 3 §-ában, ugyszintén a tehéntej, valamint egyes tejtermé-kekért követelhető legmagas-sabb árak megállapításáról szóló 1438/1918 M. E. számú rendelet 3 §-ában nyert felhal-talmazásán figyelemmel a tej árának a 248/1918 sz. rendelet alapján megállapított me-lésére, a tehéntejből készült turó, vaj és sajtlelőségek leg-magasabb árát további rendel-kezték a következőképen álla-pítom meg.

I. V a j.

Az elsőrendű vajnak, vagyis amelynek viztartalma 18 szaza-léknál kevesebb és zsirtartalma legbtább 80- százalék, legmagasabb ára a termelő és viszontelárusító közti viszonylatban:

a) hordóban vagy 5 kg-os tömbökben helyt feladó állomás csomagolással együtt kg. knt 23-80 K.

b) fél kgrös. és ennél kisebb csomagokban kiforrálva és csomagolva, helyt feladó állomás kgrként 24-65 K.

a) hordóban vagy 5 kgrös. tömbökben kgrként 24-65 K.

b) fél kgrös. és ennél kisebb csomagokban kiforrálva és csomagolva kgrként 25-85 K.

A fogyasztó számára az első-rendű vaj legmagasabb ára kgrként 27-20 K.

Az elsőrendű vajnak (fősz-vaj, főzovaj, falusivaj stb) vagyis amelynek viztartalma 18 százalék vagy ennél több de legfeljebb 25 százalék és zsirtartalma 80 százalékon felül van, legmagasabb ár a termelő és a viszontelárusító közti viszonylatban kgrként 16-15 K. a fogyasztó számára 17 K.

25 százaléknál több vizet tartalmazó vaj forgalomba nem hozható, ezen tilalom megsze-gése az 1895 XVI. t. c. büntető rendelkezései alá esik.

Az olvaszott vaj elsőrendű vajnak tekinthető.

II. T e h é n t u r ó.

A tehénturó, melynek viztar-talma legfeljebb 70 százalék lehet, legmagasabb ára a termelő és a nagykereskedő illetve fel-dolgozó telep közti viszonylat-ban, helyt feladó állomás csomagolással együtt kgrként 5-44 korona.

A nagykereskedő és ki-kereskedő, illetve a feldolgozó telep közti viszonylatban helyt feladó állomás csomagolással együtt 6-50 K.

A fogyasztó részére a tehén-turó legmagasabb ára kgrként 7-40 K.

70 százaléknál több vizet tar-

talmazó tehénturó forgalomba nem hozható, ezen tilalom megszegése az 1895. XLVI. t. c. büntető rendelkezései alá esik.

III. Tehéngomolya.

Tehéngomolya teljes tejből készült tejtermék, amelynek legmagasabb ára a termelőknél átvéve kgrként 8 K.

Sovány tehéngomolya, lefőzőtt tehéntejből készült tejtermék, ennek legmagasabb ára a II. fejezetben tárgyalt tehénturóval azonos.

IV. Sajtok.

1. félkövr kemény sajtnak vagyis amelynek zsírtartalma száraz anyagban legalább 25 százalék (ilyenek a grojji, félmentháli, trappista, óvári és hasonló) legmagasabb ára a termelő és viszontelárusító közti viszonylatban, helyt feladó állomás, csomagolással együtt kgrként 12 K.

A fogyasztó részére ezen sajt legmagasabb ára kgrként 15 K.

2. Sovány kemény sajt, lefőzőtt tehéntejből készült tejtermék, sajt, melynek zsírtartalma száraz anyagban 25 százaléknál kevesebb, ennek legmagasabb ára a termelő és nagykereskedői viszonylatban, helyt feladó állomás, csomagolással együtt kgrként 5-50 K.

3. pogácsa sajtnak (kvargli) fogyasztásra alkalmas állapotban 60 drb. 1 K. legmagasabb ára a termelő- és viszontelárusító közti viszonylatban, helyt feladó állomás, csomagolással együtt 10 K.

A fogyasztó részére ezen sajt legmagasabb ára kgrként. 12 K. 1 drb. ára tehát 20 f.

4. Teljes tehéntejből készült különleges sajt félésegek:

A 39000 1917. sz. rendelet 6. pontja értelmében engedélyezett alábbi különleges sajt félésegek legmagasabb árát a fogyasztó részére a következőkben állapítom meg:

„Bélahalmi csemege-sajt” készítője: Bélahalmi. Ara kgrként 2 K.
 „Derby sajt” készítője: Heller Pál Derby sajt. és vajtermelő vállalata, Budapest. Ara 5 dkgros drbként. 130 K.

„Dóri-pusztai csemege sajt” készítője: báró Rudnyánaky Dezső Döröpatlan. Ara 22 dkgros csomagokban 6-70 K. 11 dkgros darabonként 350 K.

„Fogarasi csemege sajt” készítője: Fogarasi m. kir. állami ménésbirtok. Ara 20 dkgros darabonként 6 K.

„Havasi csemege sajt” készítője: Strauffer és fia Rápelca. Ara 7 dkgros darabonként 140 K.
 „Imperial Marke Heller” készítője: Heller Pál Budapest. Ara 5 dkgros darabonként 130 korona.

„Limburgi csemege-sajt” készítője: főhercegi gazdaság Sátoraljajhely. Ara kgrként 28 korona.

„Mosonmegyei csemege-sajt és Óvári csemege-sajt” készítője: Magyaróvári szarvasmarha tenyésztő egyesület szövetkezetek. Ara kgrként 28 K.

„Noszoly sajt” teljes juh, tehén és bivalytejből készült sajt készítője: Schilling Ötő Károly. Ara kgrként 28 K.

„Palosai Kárpáti sajt” készítője: Alapi Salamon Géza Palocsá. Ara 30 dkgros, darabonként 8 K.

„Paloncai Tégla sajt” készítője: Here Artur Palonczá. Ara kgrként 2680 K.

„Pálpusztai csemege-sajt” készítője: Heller Pál Budapest. Telephelye: Sömberek. Ara 5 dkgros darabonként 120 K.

„Rókai Trappista” készítője: Spiegel Lipót Rókafa. Ara kgrként 2340 K.

„Romadour” készítője: Stauffer és fia Rápelca. Ara 12 dkgros darabonként 260 K.

„Somogy megyei csemege-sajt” készítője: Havas vajvállalat Kaposvár. Ara kgrként 20 K.

„Soproni kövér-sajt” készítője: Soproni központi tejüzemek. Ara 10 dkgros darabonként 260 K.

„Bártschli fele csemege-sajt” készítője: Bártschli János Kuczora. Ara 10 dkgros darabonként 230 K.

„Kisillag inom Caneibert” készítője: Jörg János Pécsvárad. Ara 180 grammos csomagokban 5-60 K. 80 grammos dobozokban 2-80 K.

„Kárpáti tégla-sajt” készítője: Kobiálka András Toporez. Ara kgrként 2680 K.

A termelő és viszontelárusító közötti viszonylatban ezen pontban felsorolt összes sajtokért a fogyasztó részére megállapított ár 80 százaléknál nagyobb nem lehet.

A 39000 1917., 39100 1917. és 34000 1917. sz. rendeletnek jelen rendeletben nem érintett intézkedései továbbra is hatályban maradnak.

Jelen rendelet folyó évi szeptember hó 5-én lép életbe.

Budapest, 1918. szept. 4-én.
 A miniszter helyett:
 Dr. Nagy Ferenc sk.

Székesfehérvár szab. kir. város polg. mestertől.

1001-1018. szám.

Hatósági hirdetésny.

Tudomásulvétel és pontos betartás végett közzéteszem az O. K. H. 145000 1918. számú hirdetésnyét.

Székesfehérvár, 1918. szept. 17-én.
 ad. 145000 1918 O. K. H.

HIRDETMEY.

1918. évi termésből származó tengeri készletek felhasználása, forgalombahozatala és közszükségleti célra való igénybevétele tárgyában kiadott 3554 1918 M. E. számú rendelet 11 §-a alapján közhírré teszem, hogy Alsófehér, Arad, Bács-Bodrog, Baranya, Békés, Beszterce-Naszód, Bihar, Brassó, Csanád, Csongrád, Esztergom, Fejér, Fogaras, Győr, Hajdu, Hunyad, Jász Nagy-Kun-Szolnok, Kiskültül, Kolozs, Komárom, Krassószörény, Maros Torda, Moson, Nagy-kültül, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Somogy, Sopron, Szécsény, Szolnok-Doboka, Temes, Tolna, Torda Aranyos, Torontál, Vas, Veszprém, Zala vármegye és Baja, Debrecen, Hódmezővásárhely, Pancsova, Szabadka, Székesfehérvár, Ujvidék,

Versece, Zombor thj. városok területén termelt tengeri készletek egy részének közszükségleti célokra leendő igénybevételeit elrendeltem.

Ebből kifolyólag tehát ezeknek a törvényhatóságoknak a területén a tengeri adásvétel tárgyát további rendelkezésig ezúttal sem képezheti.

Epen így tilos ezidőszert a tengeri adásvétel Arad, Budapest, Győr, Kecskemét, Kolozsvár, Komárom, Marosvásárhely, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Sopron, Szeged, Temesvár városokban is.

A nemtermelő lakosság tengerisükségletét tehát ezidőszert csak az itt fel nem sorolt törvényhatóságok természetéből fedezheti.

Az a időpontot, melytől kezdve a felsorolt törvényhatóságok területén is szabad tengerit vásárolni, a Budapesti Közlönyben esetről-esetre közzé fogom tenni.

Budapest, 1918. szeptember 14.

Herczeg Windischgraez Lajos s. k.
 az O. K. H. vezető m. kir. miniszter.

Önkéntes árverési hirdetésny.

Alulírott a tulajdonosok megbízásából folyó évi szeptember hó 22-én, vasárnap d. e. 10 órakor ügyvédi irodamban tartandó önkéntes árverésen a legfőbbt igézőnek eladom, a székesfehérvári 9058. sz. tkvi betétben A 1 sor 1536-2. hrszám alatt felvett Gáztelep-útcá 13a. alatti új és még több évet át adómentes lakóházat és kertet.

Érdeklődők az árverési feltételekre nézve irodamban (Nádor-u. Koronáfi-ház) bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Székesfehérvár, 1918. szeptember hó 13-án.

Dr. Horváth János ügyvéd.

A szerkesztővel a lapra vonatkozó ügyekben tárgyalni lehet köznapokon délután 10-től 11-ig és délután 4-től 5-ig a szerkesztőségi irodában, más időben pedig a lakásán: Szeminarium I-ső em.

APROHIRDETÉSEK.

Apróhirdetésekért 10 szög 2 korona, azonfelül minden szőért 20 fillér fizetendő.

Egy süldő háromnegyedéres eladó: Kenalja-utca 36.

Egy lámpakapcsoló felvételt a villanytelepen.

Több ezer salátapalánta eladó a javítóintézetben.

Kerések 5-6 szobás jó karban lévő családiházat megvételre. Követők kizárva. N. L. csendőrszázados, Nagy Sándor-utca 13.

Egy süldő eladó. Tudakozódní Csurgai Horváth Ferencné-nél, Rác-utca folytatása

Segédjegyző vagy gyakornok, vagy kisegítő kisasszony alkalmazást nyert a Csókakői jegyzői hivatalba.

Használt kocsókék és egyéb vastagjak eladók. Várkör ut. 47.

Vallalati irodába hivatalos irással felvételt. Ajánlatok a hadihivatalba intézendők

Nemes fajkörték és félalmák maximális áron alul kaphatók Bogayyanaei, Vörmarthy-ter 2. szám.

Ügyes, tisztességes leánykerék egyenes leánykam mellé. Vörmarthy-ter 5. 1.

Ajánljuk olvasóink figyelmébe *Martinovich Sándor* pécsi főgimnáziumi tanár rövid idő alatt második kiadásban megjelent műveit: 1. Modern vallásosság. 2. Egyház és kultúra. 3. Kereszténység és a szocializmus. 4. Kereszténység és feminizmus. 5. Új moralé. 6. Papi celibaús. 7. A zsidókérdés. Mindezek kaphatók a Horváthné-Rózsainé-le Kossuth-utcai papírkereskedésben. Egy kötet ára 80 fillér.

Apolló-osinkás.

Péntek, szombat és vasárnap szeptember 20., 21., és 22-én

A Próny-műgyártó cégélel

AZ árendás zsidó.

Szinnü 4 felvonásban.

Főszereplők: Gal Gyula, Bazsó Gyula, Fenkeffy László, Balassa Jenő, Kemény Lajos. Előadások: szept. 7 és fél 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyek.

Uránia mozgófényképszínház.
PÉNTEKEN, SZOMBATON, VASÁRNAP,
 szeptember 20, 21 és 22-én:
Szegény Mária.
 Modern dráma 5 felvonásban.
MIA MAY közkedvelt primadonna parádés szerepe.
 Előadások kezdete köznapokon pont fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyek előre válthatók naponta 11-12-ig az Uránia pénztáránál és Ullmann dohánytözséjében.